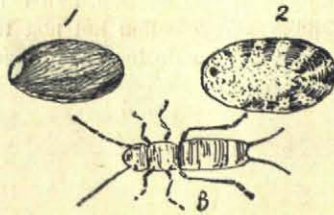

ze al weer naar een andere plaats gebracht. De eieren begonnen nu al donkerder van kleur te worden en bij een enkele vertoonden zich aan den bovenkant donkere streepjes; het kleine oorworpje naderde dus zijn voltooiing. Maar nog lagen, naar den zin der moeder, de eieren niet mooi genoeg, ze moesten dus weer versjouwd worden. Doch eerst werd er een kuiltje gemaakt in het midden van het bakje, en daarheen nu werden de eiertjes getransporteerd, één voor één. Ik had er een paar dagen geleden een anderen oorworm bij gedaan om eens te zien, wat die nu wel zou uitvoeren. Maar deze werd door moeder oorworm duchtig onder

Ontwikkeling van de oorworm.

handen genomen, toen hij wat te dicht bij de eieren kwam, en hij zorgde er wel voor, om niet weer in de nabijheid daarvan te komen. Toen de eieren naar het kuiltje werden gebracht, waagde hij het nog eens naderbij te komen, maar hij werd smadelijk weggejaagd.

Verscheidene eitjes vertoonden nu al die donkere streepjes (fig. 2) en op een goeien morgen, jawel hoor, daar stapte er een kleine oorworm uit een eitje; andere volgden, en spoedig wriemelden er een stuk of vijftien van die kleine dingen over en door elkaar. Ze waren grijsachtig van kleur, maar overigens geleken ze veel op groote of liever volwassen oorwormen, alleen hadden ze nog geen vleugels. (fig. 3) Parmantig stapten ze heen en weer, deftig waaierend met hun sprietjes. Maar als er soms één wat ver van de kudde adwaaide, dan was moeder er dadelijk bij om hem met een bestraffende bewaaiing van haar sprieten weer terug naar de broertjes en zusjes te sturen. Ook werd er wel eens een, die wat al te ver was afgedwaald, met de kaken beetgepakt en in de kinderkamer teruggevoerd. Ik zal nu maar afwachten, hoe het hun verder gaat en zij hun geheele gedaanteverwisseling doorloopen hebben.

Ik kan ieder, die van de natuur houdt, aanraden, om ook eens kleine diertjes, 't zij oorwormen, kevertjes, enz. in een bakje of wijde stopflesch te houden, en eens op hun gedragingen te letten, en ik voorspel, dat het voor velen een waar genoegen zal zijn.

Leeuwarden.

J. VAN DER HOEK.

VRAGEN EN KORTE MEDEDEELINGEN.

Muggen in Naarden en Alkmaar. — De malaria heeft zich in de beide laatste jaren door tot nu toe onbekende oorzaken steeds uitgebreid in tal van plaatsen. Een Commissie uit den Centralen Gezondheidsraad, waarvan ondergeteekende rapporter, heeft zich tot taak gesteld dit vraagstuk te bestudeeren en, zoo mogelijk, op te lossen.

De Commissie heeft daartoe als uitgangspunt genomen Alkmaar en Naarden twee centra waar de malaria dadelijk progressief is.

Een der vraagstukken, welke daarbij moeten worden onder het oog gezien, is de muggenkwestie.

Zijn er in Naarden en Muiden veel anopheles?

Er is vanwege de Commissie in genoemde plaatsen reeds ijverig jacht gemaakt op muggen door een militair apotheker, die zich in Suriname met dit werk volkomen vertrouwd maakte, maar — en nu komt de reden van dit schrijven — de zaak klopt niet. Zooals dat zoo dikwijls gaat, het gaat alweer héél anders dan

volgens het boekje, want er is onder duizenden muggen, die b.v. overwinterden in de Kazematten van de forten te Naarden, zoo goed als geen enkele Anopheles gevonden.

Nu kom ik een beroep doen op de hulpvaardigheid van de natuurvrienden in Alkmaar en Naarden. Help ons muggen vangen, opdat wij die kunnen determineerden en vooral ook kunnen onderzoeken op malaria-infectie.

Zoowel buitens als binnenshuis worden muggen het gemakkelijkst gevangen tegen den avond. De muggen in huizen willen tegen de schemering naar buiten en vliegen dus aan de binnenzijde van de vensterruiten.

Vang en dood alle mugachtige wezens — d.w.z. insecten met 5 ongeveer even lange aanhangselen aan den kop — leg ze in een vloe in een doosje opgevuld met een watje en verzend ze naar Amersfoort, Johan van Oldenbarneveldtlaan 24. Op de doosjes te vermelden wáár en wanneer de gezonden muggen zijn gevangen en door wien (wie). De verkregen uitkomsten zullen later in dit tijdschrift vermeld worden en de porto's p.o. vergoed.

Hiermede zou de arbeid der Commissie belangrijk worden aangevuld, terwijl onze eventueele helpers een steentje zouden bijdragen tot de oplossing van het vraagstuk, dat allereerst van belang is voor de stad hunner inwoning en dus voor henzelve.

Dr. SCHOUTEN.

Roerdomp. — 29 Mei werd door ons in de wildernis bij Haren twee keer de roerdomp gezien, beide keeren vliegend. We zagen hem van dichtbij en hij streek neer in de galigaanvelden. In de „Groene Amsterdammer” schrijft u er over, dat hij er hoogstwaarschijnlijk zou voorkomen. Hiermee is dus hoogstwaarschijnlijk vervallen. Mij dunkt, dat hij daar in de galigaan wel zal broeden. Wellicht heeft het nog eenige waarde te melden, dat om de wildernis aan de O.zijde ook *kemphaantjes* voorkomen in ± 4 of 5 paartjes. Bovendien bevinden zich hier heele plekken, die rood zijn van *veenbes*, met wat zonnedauw er door. In de flora staat „nogal zeldzaam”, maar de *veenbes* is hier zeer algemeen. Ook broedden daar eenige paren *fazanten*. In den drukken trektijd van begin Mei nam ik in 't noorden van Groningen ook eenige *bestijsters* waar; ze bleven hier eenige dagen. Stand van de *reigerkolonie* bij de Hamsterborg. 28 Mei bracht ik er een bezoek. Er waren ± 125 nesten, dus is het nogal een groote kolonie. De Hamsterborg bevindt zich bij den Ham, even ten N. v. Aduard en is nu een boerderij. Vroeger was het een burcht. Ik zag ook een reiger met een rat vliegen, den staart in den bek. Hij stelt zich dus niet tevreden met muizen, enz.!

Ten slot het verschijnen van een *Wespendief*, ten Z. van Groningen, in 't midden en 't laatst van April. Het beest was heelemaal niet schuw, en ik kon hem gemakkelijk op een paar M. afstand waarnemen. Zat zeer veel op den grond, en vloog pas op als je er vlak bij was. Borst is duidelijk gestreept, en eenige strepen over den staart. Van boven bruin.

Vele lezers zullen wellicht niet denken, dat al deze vogels, (uitgezonderd natuurlijk de reigers, en de beflijster en de wespendief, (die toevallig verschenen) binnen een kring van $1\frac{1}{2}$ à 2 uur om Groningen broeden. En toch is het zoo. Dit is dus wel een bewijs, dat het „Kale Noorden” in dat opzicht volstrekt niet kaal is. Daarom is het zoo jammer, dat er bijna nog nooit over deze provincie geschreven is. 't Is te hopen, dat dit gauw anders wordt, want Groningen verdient het dubbel en dwars om beter bekend te worden aan de natuurliefhebbers. Zoo broeden hier ook wulp en korhoen op een uur afstands van de stad, en zoo zijn er nog veel meer dingen op te noemen, die ik echter stilzwijgend voorbij ga. Moge de belangstelling voor het Noorden wat meer toenemen!

Voor eenige leden van „Linnaeus”.
P. KOSTER.

Groningen.

P.S. „Linnaeus” is een Nat. Hist. Ver. voor jongeren op de R.H.B.S., tellende een kleine 30 leden. Op de Meisjes' H.B.S. alhier bestaat eveneens een vereeniging. In ons geheele land, waar H.B.S.-scholen zijn, moeten eigenlijk van die vereenigingen zijn. Wie neemt het initiatief?